

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ

1. Οδική Ασφάλεια

Πρόγραμμα εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας
ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Εκπαιδύτρια: Δρ. Αικατερίνη Δ. Θεοδοσέλη

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Με τον όρο ‘κυκλοφοριακή αγωγή’, δεν εννοούμε απλώς την κυκλοφοριακή εκπαίδευση των παιδιών, δηλαδή τη συστηματική διδασκαλία στα σχολεία θεμάτων σχετικών με την κυκλοφορία και την κυκλοφοριακή ασφάλεια, αλλά αναφερόμαστε σε όλες εκείνες τις επιδράσεις που δέχεται ο άνθρωπος, κυρίως στις μικρές ηλικίες, από το περιβάλλον και οι οποίες διαμορφώνουν τη μετέπειτα συμπεριφορά του ατόμου είτε ως οδηγού είτε ως πεζού είτε ως ποδηλάτη (Μαρούλης, 2012).

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας εστιάζει στις ηλικιακές ομάδες που επιδρά και στην προβληματική συμπεριφορά που ενδεχομένως έχει αναπτυχθεί. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που παγκοσμίως έχουν πραγματοποιηθεί σε μαθητές ηλικίας 5 έως 16 ετών είναι πάρα πολλά και επιτρέπουν την εξαγωγή συμπερασμάτων για την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας στα σχολεία και έξω από αυτά. Η έρευνα των Dragutinovic και Twisk, (2006), δείχνει ότι η αποτελεσματικότητα και συνεπώς η σημαντικότητα της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας εξαρτάται από αρκετούς παράγοντες, όπως:

- Την αποδοχή ότι οι μαθητές πρέπει να αναγνωρίζονται ως ευάλωτη ομάδα που αφορά την οδική ασφάλεια και η εκπαίδευση μπορεί να είναι άμεση και αποτελεσματική.
- Την απόφαση από εθνικούς φορείς διαφόρων κρατών ότι η εκπαίδευση οδικής ασφάλειας πρέπει να είναι μέρος του εθνικού ολοκληρωμένου προγράμματος σπουδών, παρόλο που η οργάνωση της μπορεί να διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα.
- Τη διδασκαλία της με πρακτικό και βιωματικό τρόπο, ως δράση του σχολείου, ενταγμένη στις δράσεις της κοινότητας και του περιβάλλοντος στο οποίο το ο μαθητής ζει και μεγαλώνει, με εκστρατείες ενημέρωσης και δραστηριότητες.
- Την εμπλοκή των παιδιών και των εφήβων σε πραγματικές αποφάσεις που θα τους βοηθήσουν να παραμείνουν ασφαλείς.
- Την κατανόηση των αναγκών και των ανησυχιών των μαθητών και συνεπώς το ρεαλισμό στον τρόπο ζωής τους. Πολλές φορές τα προγράμματα εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας μπορεί να μην προσθέσουν κάτι στη βελτίωση των δεξιοτήτων των μαθητών ή να είναι πολύ προχωρημένα για να εφαρμοστούν.
- Την αναγνώριση των δυνατοτήτων του νεαρού χρήστη ως μονάδα ή ως μέρος μιας συγκεκριμένης κοινότητας ή μιας συνεργατικής ομάδας.
- Την «εταιρική» σχέση μεταξύ των σχολικών μονάδων και των τοπικών – αρμόδιων για την οδική ασφάλεια – αρχών.

- Την ανάπτυξη προσωπικών δυνάμεων, όπως η αυτοεκτίμηση και η επιμονή στο στόχο.
- Την προώθηση της θετικής συμπεριφοράς, επιβραβεύοντας την ασφαλέστερη στάση-ενέργεια, επινοώντας κάποιου τύπου ανταμοιβή και ενθαρρύνοντας τα παιδιά σε ερωτήσεις ή αναζήτηση βοήθειας, όταν αισθάνονται ανασφαλή.

Οι μαθητές παίρνουν από το σχολικό περιβάλλον το μεγαλύτερο μέρος της γενικής εκπαίδευσής τους. Συνεπώς, το σχολείο και τα εκπαιδευτικά προγράμματα αποτελούν περιβάλλον προσφοράς δυνατοτήτων κατάρτισης και εκπαίδευσης παιδιών στην οδική ασφάλεια (Θεοδοσέλη, 2017). Ο ρόλος τους γίνεται ακόμα σημαντικότερος, όταν σύμφωνα με τα ποσοστά των διεθνών στατιστικών, μεγάλο μέρος των παιδικών-εφηβικών τραυματισμών από τροχαία συμβαίνει από και προς το σχολείο και γύρω από αυτό. (Abdel, Chundi & Lee, 2007).

Μια βασική παραδοχή που αφορά την εκπαίδευση οδικής ασφάλειας είναι ότι αν οι μαθητές είναι εφοδιασμένοι με πληροφορίες και γνώσεις για την ορθή χρήση του δρόμου, θα βελτιώσουν την οδική τους συμπεριφορά (Grayson, 1981). Ωστόσο και παρά την έλλειψη σχετικής βιβλιογραφίας που αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων για την εκπαίδευση οδικής ασφάλειας, το σχολείο φαίνεται να είναι το πιο κατάλληλο περιβάλλον πρόληψης και θεωρείται υψίστης σημασίας από πολλές ομάδες, όπως η Παγκόσμια Επιτροπή για την Οδική Ασφάλεια.

Βιβλιογραφία:

Θεοδοσέλη, Α. (2017). *Συμβολή στην ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων για την εκπαίδευση οδικής ασφάλειας παιδιών προεφηβικής ηλικίας. Μια εκπαιδευτική παρέμβαση βασισμένη στις αρχές του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ*. Διδακτορική διατριβή. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος

Μαρούλης, Σ., (2012). *Οδική Ασφάλεια Παιδιών στον Αστικό Χώρο*. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα

Abdel-Aty M., Chundi S.S., Lee C. (2007) Geo-spatial and log-linear analysis of pedestrian and bicyclist crashes involving school-aged children. *J Safety Res.* 38(5), 571-579.

Dragutinovic, N. & Twisk, D. (2006). *The Effectiveness of road safety education*. SWOV Institute for Road Safety Research, The Netherlands.

Grayson, G.B. (1981). *The identification of training objectives: what shall we tell the children?* Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne, Berkshire, England

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι μαθησιακές εμπειρίες των μαθητών/τριών κατά τη διάρκεια της εκπόνησης προγράμματος εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας στην Προσχολική και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση από τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων ή από παρόμοιες σχολικές δραστηριότητες λαμβάνονται υπόψη από τον/την εκπαιδευτικό ως προαπαιτούμενες γνώσεις για την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος. Ιδιαίτερη έμφαση προτείνεται να δοθεί στα προσωπικά και οικογενειακά βιώματα των παιδιών από τη χρήση του δρόμου, ως πεζοί, ποδηλάτες και επιβάτες.

Ο/η εκπαιδευτικός με τις πληροφορίες υλοποίησης που αναφέρθηκαν, είναι σε θέση να εκπονήσει το προτεινόμενο πρόγραμμα εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας, τροποποιώντας το ανάλογα με τις εμπειρίες και τις κατακτημένες γνώσεις της μαθησιακής του ομάδας.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΤΜΗΜΑ	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021-22
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Οδική Ασφάλεια
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α΄ Γυμνασίου		
Τίτλος	ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Αυτομέριμνα, αυτορρύθμιση, υπευθυνότητα, αλληλεγγύη, πρωτοβουλία, συνεργασία κοινωνικές δεξιότητες, κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Εκπαίδευση οδικής ασφάλειας		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Το 1^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Α΄ Γυμνασίου έχει τίτλο «ΤΟ ΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ», αποτελείται από δύο δραστηριότητες και έχει διάρκεια μία διδακτική ώρα με δυνατότητα επέκτασης. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι ο προβληματισμός των μαθητών/τριων για τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων στη χώρα μας, η αναζήτηση αυτών και η καταγραφή τους. Στο συγκεκριμένο εργαστήριο οι μαθητές γίνονται μικροί ερευνητές και αναλυτές δεδομένων.</p> <p>Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι οι:</p> <ul style="list-style-type: none"> Στρατηγική σκέψη Κριτική σκέψη Επίλυση προβλημάτων Συνεργασία Κοινωνικές ικανότητες Αυτομέριμνα <p>Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα</p>	<p>Το ΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ</p> 	<p>Στη δραστηριότητα αυτή προτείνεται η προβολή με Power Point της αντίστοιχης γελοιογραφίας του Μιχάλη Κουντούρη ως εικόνα και δίνεται χρόνος στους μαθητές να τη δουν, να σκεφτούν και να μιλήσουν για αυτήν.</p> <p>Ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να αναζητήσου σε ομάδες στοιχεία από το διαδίκτυο για τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων στη χώρα μας.</p> <p>Στη συνέχεια, αφού καταγραφούν οι απόψεις στο χαρτί του μέτρου και σε διάσπαρτα αλλά εμφανή σημεία, χωρίζουμε τα παιδιά σε ομάδες των 3 ή των 4 και ζητούμε από την κάθε ομάδα να σχεδιάσει σε χαρτί ή χαρτόνι διαστάσεων του μισού από το Α4, ένα σκίτσο, ζωγραφιά, γελοιογραφία, που απεικονίζει μια από τις προτάσεις που έχουν καταγραφεί (π.χ. η μία ομάδα ζωγραφίζει για το αλκοόλ, η άλλη για την υπερβολική ταχύτητα κ.ο.κ.). Όταν ολοκληρωθούν οι εργασίες, ζητούμε από τους εκπροσώπους των ομάδων να κολλήσουν τη ζωγραφιά τους δίπλα σε κάθε πρόταση, ώστε να δημιουργηθεί η αφίσα με τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων. Συζητούμε διεξοδικά την κάθε πρόταση που γράψαμε αποφεύγοντας να αναφερθούμε σε συγκεκριμένα περιστατικά. Όταν ολοκληρωθεί η εργασία, αναρτούμε την αφίσα σε εμφανές σημείο της τάξης ή του σχολείου.</p>

Το 2^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Α΄ Γυμνασίου έχει τίτλο «FAMILY TICKET ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΑ», αποτελείται από μία δραστηριότητα και έχει διάρκεια μια διδακτική ώρα. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να μάθουν οι μαθητές/τριες με βιωματικό και παιγνιώδη τρόπο τις τέσσερις βασικές κατηγορίες οδικών σημάτων και να δημιουργούν νέα σήματα καθημερινής ζωής με βάση τα οδικά.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι οι:

- Υπευθυνότητα
- Οργανωτική ικανότητα
- Στρατηγική σκέψη
- Κριτική σκέψη
- Συνεργασία
- Αυτομέριμνα

Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα

**FAMILY TICKET
ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΑ**

Στην δραστηριότητα προβάλλεται η αντίστοιχη γελοιογραφία του Μιχάλη Κουντούρη με Power Point και ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να συζητήσουν τους κανόνες της καθημερινής ζωής, να τους καταγράψουν και να τους ομαδοποιήσουν, σύμφωνα με τις τέσσερις βασικές κατηγορίες οδικών σημάτων (απαγορευτικές, προειδοποιητικές, υποχρεωτικές και πληροφοριακές). Η συζήτηση επεκτείνεται στους κανόνες που υπάρχουν στην καθημερινή μας ζωή (άγραφοι κανόνες). Στη συνέχεια καταγράφονται σε χαρτί του μέτρου οι τρόποι και οι συμπεριφορές εκείνες που είναι καλό να υιοθετηθούν στο σχολικό περιβάλλον. Προτείνεται ο χωρισμός σε 4 ομάδες – αντίστοιχες με τις 4 μεγάλες κατηγορίες σημάτων (δεν επηρεάζει ο αριθμός ατόμων της κάθε ομάδας) και ζητείται από τα παιδιά της κάθε ομάδας να κατασκευάσουν 1-2 πινακίδες.

Το 3^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Α΄ Γυμνασίου έχει τίτλο «Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΔΙΑΒΑΣΗΣ», αποτελείται από μία δραστηριότητα και έχει διάρκεια μία διδακτική ώρα. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές με βιωματική μάθηση στη χρήση της διάβασης πεζών στις καθημερινές τους μετακινήσεις.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι οι:

Υπευθυνότητα

Κριτική σκέψη

Συνεργασία

Αυτομέριμνα

Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα

Ενσυναίσθηση και ευαισθησία

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΔΙΑΒΑΣΗΣ

Στην δραστηριότητα προβάλλεται η αντίστοιχη γελοιογραφία του Μιχάλη Κουντούρη με Power Point, καθώς και το σχετικό ιστορικό απόσπασμα από το διαδίκτυο και ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να αυτοσχεδιάσουν και να αναπαραστήσουν με θεατρικό τρόπο τη δύναμη της διάβασης. Στη συνέχεια προτείνεται συζήτηση στην τάξη για τη χρήση των διαβάσεων (Κ.Ο.Κ., υποχρεώσεις πεζών και οδηγών, τοποθέτηση διαβάσεων κ.ά) και δίνονται πληροφορίες στα παιδιά για το πραγματικό περιστατικό που απεικονίζει η συγκεκριμένη γελοιογραφία στην πλατεία Τιενανμεν στο Πεκίνο το 1989 κατά τη διάρκεια αιματηρής φοιτητικής εξέγερσης. Ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει τους μαθητές σε 3-4 ομάδες (ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων στην τάξη) και ζητά από την κάθε ομάδα (με βάση τα όσα ειπώθηκαν) να αναπαραστήσει με θεατρικό δρώμενο ή παντομίμα τη δύναμη της διάβασης. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει το αποτέλεσμα της δουλειάς της στην ολομέλεια της τάξης και στη συνέχεια τα μέλη της δέχονται ερωτήσεις από τους υπόλοιπους συμμαθητές και συζητούν για αυτήν.

Το 4^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Α΄ Γυμνασίου έχει τίτλο «Ο ΣΚΕΠΤΟΜΕΝΟΣ», αποτελείται από μία δραστηριότητα και έχει διάρκεια μία διδακτική ώρα. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να γνωρίσουν οι μαθητές το διάσημο γλυπτό του Ροντέν, να προβληματιστούν για τα οφέλη και του κινδύνους της οδήγησης ποδήλατου στο δρόμο και να εκφράσουν τις απόψεις τους με επιχειρήματα.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι οι:

- Μελέτη περίπτωσης
- Υπευθυνότητα
- Ενσυναίσθηση και ευαισθησία
- Κριτική σκέψη
- Επιχειρηματολογία
- Αυτομέριμνα
- Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα

Ο
ΣΚΕΠΤΟΜΕΝΟΣ

Στην δραστηριότητα προβάλλεται η αντίστοιχη γελοιογραφία του Μιχάλη Κουντούρη με Power Point, καθώς και ένα απόσπασμα με πληροφορίες για το γλυπτό του Ροντέν και στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να συζητήσουν στην τάξη για τη νέα τάση των Ελλήνων προς την οδήγηση ποδήλατου, την έλλειψη υποδομών, τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. για το ποδήλατο και την κατάσταση των υπάρχουσών οδικών υποδομών για το όχημα αυτό. Χωρίζουμε τον πίνακα ή ένα μεγάλο χαρτόνι του μέτρου, το οποίο αναρτούμε σε κεντρικό σημείο της αίθουσας, σε δύο μέρη: ΟΦΕΛΗ + και ΚΙΝΔΥΝΟΙ – από την οδήγηση ποδήλατου. Στη συνέχεια ζητούμε από τα παιδιά να χωριστούν σε δυο ομάδες, ανάλογα με την άποψή τους και να τη στηρίξουν με επιχειρήματα, προσπαθώντας να πείσει η μια ομάδα την άλλη (άσκηση επιχειρηματολογίας). Οι απόψεις καταγράφονται αντίστοιχα στον πίνακα ή στο χαρτόνι.

Το 5^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Α΄ Γυμνασίου έχει τίτλο «ΚΑΝΩ LIKE ΣΤΟ ΚΡΑΝΟΣ», αποτελείται από μία αναστοχαστική δραστηριότητα και έχει διάρκεια μία διδακτική ώρα. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να μάθουν οι μαθητές/τριες την απαραίτητη χρήση του κράνους κατά την επιβίβασή τους σε μοτοσυκλέτα ως συνεπιβάτες, να ευαισθητοποιηθούν στη χρήση του και να ευαισθητοποιήσουν και άλλους συνομήλικους στη χρήση του. Ειδικότερος σκοπός του εργαστηρίου είναι η παραγωγή σύντομου και περιεκτικού κειμένου.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι οι:

Μελέτη περίπτωσης

Στρατηγική σκέψη

Πλάγια σκέψη

Υπευθυνότητα

Ενσυναίσθηση και ευαισθησία

Επιχειρηματολογία

Αυτομέριμνα

Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα

ΚΑΝΩ LIKE ΣΤΟ ΚΡΑΝΟΣ

Με αφορμή τη γελοιογραφία του Μιχάλη Κουντούρη για το κράνος και με τη γνώση των στατιστικών στοιχείων για θανάτους και τραυματισμούς νεαρών κυρίως ατόμων από μη χρήση του, προτείνονται για συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης θέματα, όπως:

- πιθανά αίτια για τη μη χρήση του,
- πότε το φοράμε,
- κράνος και εμφάνιση,
- προδιαγραφές κράνους,
- τα κριτήρια επιλογής για την αγορά του κ.ά

Στη συνέχεια, δίνεται στους μαθητές το παρακάτω θέμα για προβληματισμό και παραγωγή μικρού κειμένου.

Πιο συγκεκριμένα:

Κατά τη διαδρομή από το σχολείο στο σπίτι μας, βλέπουμε το φίλο μας να επιβαίνει στη μοτοσυκλέτα του πατέρα του χωρίς κράνος.

Αποφασίζουμε να του στείλουμε ένα sms, με σκοπό να του

επισημάνουμε το λάθος του και να τον ευαισθητοποιήσουμε στη χρήση κράνους σε κάθε μετακίνηση. Οι χαρακτήρες του γραπτού αυτού κειμένου δεν πρέπει να ξεπερνούν τους 160 με τα κενά διαστήματα και συστήνουμε να είναι γραμμένο με τρόπο έξυπνο, εύστοχο και ανάλογο του χαρακτήρα του αποδέκτη.

Ολοκληρώνοντας τη δραστηριότητα, παρουσιάζουμε τα κείμενα ευαισθητοποίησης στην ολομέλεια και συζητούμε τον τρόπο που εργαστήκαμε.

Το 6^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Α΄ Γυμνασίου έχει τίτλο «ΧΑΡΟΣ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛ», αποτελείται από μία βασική δραστηριότητα και έχει διάρκεια μία διδακτική ώρα με δυνατότητα επέκτασης. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να αντιληφθούν οι μαθητές/τριες την πιθανά θανατηφόρα κατανάλωση αλκοόλης πριν την οδήγηση οχήματος με πολλαπλές συνέπειες και να κατασκευάσουν έντυπο υλικό ευαισθητοποίησης για οδηγούς οχημάτων.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι οι:

- Υπευθυνότητα
- Ενσυναίσθηση και ευαισθησία
- Κριτική σκέψη
- Συνεργασία
- Αυτομέριμνα

**ΧΑΡΟΣ ΚΑΙ
 ΑΛΚΟΟΛ**

Με αφορμή τη γελοιογραφία του Χάρου και του αλκοόλ, συζητούμε με τα παιδιά για το ίδιο το σκίτσο (τι βλέπουν, τι συναισθήματα δημιουργούνται από τη γελοιογραφία, ποια είναι η πρώτη σκέψη που τους έρχεται στο νου κ.ά.).

Μετά από 15λεπτη περίπου συζήτηση, χωρίζουμε τα παιδιά σε δύο μεγάλες ομάδες και ζητούμε από την κάθε ομάδα να κατασκευάσει (μετά από συζήτηση και κατάθεση απόψεων) σε χαρτόνι Α3 το «μενού του οδηγού». Η μία ομάδα αναλαμβάνει να καταγράψει, να σχεδιάσει και να ζωγραφίσει στο χαρτόνι της όσα επιτρέπονται να υπάρχουν στο μενού ενός καλού οδηγού (π.χ. χρήση ζώνης ασφάλειας, ευγένεια, τήρηση Κ.Ο.Κ. κ.τ.λ.), ενώ η άλλη ομάδα αναλαμβάνει να καταγράψει, να σχεδιάσει και να ζωγραφίσει στο χαρτόνι της όσα δεν επιτρέπονται να υπάρχουν στο μενού ενός καλού οδηγού (αλκοόλ, αγένεια, υπερβολική ταχύτητα κ.τ.λ.).

Στο τέλος της εργασίας οι εκπρόσωποι των δύο ομάδων παρουσιάζουν τα μενού αναλύοντας τις απόψεις και τις σκέψεις των μελών της ομάδας τους. Τα μενού αναρτώνται σε εμφανές σημείο στην τάξη ή σμικρύνονται και διανέμονται στους γονείς τους –οδηγούς.

Το 7^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Α΄ Γυμνασίου έχει τίτλο «ΠΙΣΤΟΛΙ», αποτελείται από μία δραστηριότητα και έχει διάρκεια μία διδακτική ώρα με δυνατότητα επέκτασης. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να αντληθούν οι μαθητές/τριες με βιωματικό και παιγνιώδη τρόπο (παιχνίδι ρόλων) τις σοβαρές ευθύνες προσώπων και φορέων στην πρόληψη αποφυγής τροχαίων ατυχημάτων.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι οι:

- Υπευθυνότητα
- Ενσυναίσθηση και ευαισθησία
- Μελέτη περίπτωσης
- Κριτική σκέψη
- Συνεργασία
- Αυτομέριμνα
- Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα

ΤΟ ΠΙΣΤΟΛΙ

Το θέμα της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι η παρουσίαση μιας «ζωντανής τηλεοπτικής εκπομπής», ως δρώμενο, στην οποία δημοσιογράφοι και καλεσμένοι θα συζητήσουν για την αναγκαιότητα ένταξης της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας στο ωρολόγιο σχολικό πρόγραμμα. Αφορμή ένα τροχαίο ατύχημα κοντά σε σχολική μονάδα με ελαφρά τραυματισμένη μια μαθήτρια.

Ομάδες: Δημοσιογράφοι – παρουσιαστές, Εκπαιδευτικοί, Γονείς, Μαθητές, Τροχονόμος. Κατά τη διάρκεια αναχώρησης των παιδιών από το σχολείο για το σπίτι συμβαίνει ένα τροχαίο ατύχημα με παράσυρση μαθήτριας από όχημα, δίπλα στην κεντρική διάβαση πεζών του σχολείου. Η μαθήτρια έχει χτυπήσει ελαφρά (μώλωπες), αλλά οι γονείς της αγανακτισμένοι ζητούν την ανάληψη ευθυνών από τη Διεύθυνση και το διδακτικό προσωπικό του σχολείου. Επειδή οι απαντήσεις δεν τους ικανοποιούν, γνωστοποιούν το γεγονός στα Μ.Μ.Ε. της πόλης και δίνεται η αφορμή για το στήσιμο μιας τηλεοπτικής εκπομπής με θέμα την ανάγκη ένταξης της Κυκλοφοριακής Αγωγής στην Εκπαίδευση και την ανάληψη των ευθυνών. Στη συζήτηση προτείνεται να συμμετέχουν εκτός από τον/την παρουσιαστή, εκπρόσωποι γονέων, εκπαιδευτικοί, εκπρόσωπος της Τροχαίας και μαθητής-τρια με καλυμμένο πρόσωπο.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

1^ο Εργαστήριο

Προτείνεται για το 1ο Εργαστήριο το Φύλλο Εργασίας: «Το Τέραρ της Ασφάλτου» από το Τετράδιο Εργασιών: «EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ για το Γυμνάσιο.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

<http://www.educartoon.gr/>

<https://www.statistics.gr/>

www.astynomia.gr

http://ec.europa.eu/health-eu/my_enviroment/road-safety/index_el.htm

2^ο Εργαστήριο

Για το 2ο Εργαστήριο, προτείνεται το Φύλλο Εργασίας: FAMILY TICKET ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΑ» και είναι το 6^ο από το Τετράδιο Εργασιών: «EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

<http://www.educartoon.gr/>

3^ο Εργαστήριο

Για το 3^ο Εργαστήριο, προτείνεται το Φύλλο Εργασίας «Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΔΙΑΒΑΣΗΣ» και είναι το 3^ο Φύλλο από το Τετράδιο Εργασιών: «EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ για το Γυμνάσιο.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

<http://www.educartoon.gr/>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%B1%CE%B4%CE%B7%CE%BB%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%82_%CE%B1%CF%80%CE%AD%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9_%CF%83%CF%84%CE%BF_%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%BA

4^ο Εργαστήριο

Για το 4^ο Εργαστήριο προτείνεται ο Φύλλο Εργασίας «Ο ΣΚΕΠΤΟΜΕΝΟΣ» και είναι το 5^ο φύλλο από το Τετράδιο Εργασιών: «EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

<http://www.educartoon.gr/>

<https://dromospoihs.home.blog/2019/06/12/%CE%BF-%CF%83%CE%BA%CE%B5%CF%80%CF%84%CF%8C%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%B9%CE%BF-%CE%B4%CE%B9%CE%AC%CF%83%CE%B7%CE%BC%CE%BF-%CE%B3%CE%BB%CF%85%CF%80%CF%84%CF%8C-%CF%84%CE%BF/>

5ο Εργαστήριο

Για το 5^ο Εργαστήριο προτείνεται το Φύλλο Εργασίας με τίτλο: «ΚΑΝΩ LIKE ΣΤΟ ΚΡΑΝΟΣ» και είναι το 9^ο φύλλο από το Τετράδιο Εργασιών: «EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι:

<http://www.educartoon.gr/>

6ο Εργαστήριο

Εκτυπώσιμο Υλικό

Για το 6^ο Εργαστήριο προτείνεται το Φύλλο Εργασίας παρουσιάζεται με τίτλο: «ΧΑΡΟΣ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛ» και είναι το 2ο από το Τετράδιο Εργασιών: «EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ

Απαραίτητοι Σύνδεσμοι:

<http://www.educartoon.gr/>

Οπτικοακουστικό υλικό

Power Point με τα αντίστοιχα σκίτσα της EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7ο Εργαστήριο

Το Φύλλο Εργασίας παρουσιάζεται με τίτλο: «ΠΙΣΤΟΛΙ» και είναι το 10^ο από το Τετράδιο Εργασιών: «EDUARTOON-Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

<http://www.educartoon.gr/>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Σε όλα τα εργαστήρια του παρόντος προγράμματος προτείνεται η συνεργασία με την Educartoon για την αξιοποίηση του σκίτσου ως παιδαγωγικό εργαλείο.

1^ο Εργαστήριο

Προτείνεται συνεργασία με το οικείο Τμήμα Τροχαίας για τα στατιστικά των ατυχημάτων της περιοχής στην πρόσφατη δεκαετία.

3^ο Εργαστήριο

Προτείνεται συνεργασία του εκπαιδευτικού με το Σύλλογο γονέων και κηδεμόνων του σχολείου και με το Τμήμα Συγκοινωνιακού Σχεδιασμού του οικείου Δήμου για τοποθέτηση διάβασης στην κεντρική είσοδο του σχολείου ή ανακατασκευή της υπάρχουσας.

4^ο Εργαστήριο

Προτείνονται συνεργασίες με τον Ποδηλατικό Σύλλογο της περιοχής που υποστηρίζει θερμά τη χρήση του ποδήλατου και το αρμόδιο Τμήμα Τροχαίας, που επισημαίνει τους κινδύνους που προκύπτουν από την έλλειψη υποδομών.

5^ο Εργαστήριο

Προτείνεται διαδικτυακή ή δια ζώσης ενημέρωση των μαθητών για τη χρήση του κράνους ως επιβάτες μοτοσικλέτας από πιστοποιημένο φορέα εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας.

6^ο Εργαστήριο

Προτείνεται συνεργασία με το Τμήμα Τροχαίας για τα στατιστικά των τροχαίων συμβάντων που προκλήθηκαν στην περιοχή λόγω επήρειας του οδηγού από αλκοόλ.

7^ο Εργαστήριο

Στο εργαστήριο αυτό προτείνεται η συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου, με στόχο την οικονομική και υλικοτεχνική ενίσχυση της προτεινόμενης δραστηριότητας.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

1^ο Εργαστήριο

Ο αναστοχασμός του 1^{ου} Εργαστηρίου προτείνεται να γίνει με ερωτήσεις του εκπαιδευτικού προς τα παιδιά (σε συζήτηση ή σε φύλλο εργασίας και στο τέλος της εργασίας), οι οποίες διερευνούν τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων, σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία. Προτείνεται η διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας να γίνει μέσω της ιστοσελίδας ή ειδικής εκδήλωσης στη σχολική κοινότητα.

2^ο Εργαστήριο

Προτείνεται η διάχυση των δραστηριοτήτων με αναρτήσεις των παραγόμενων αποτελεσμάτων (πινακίδες με κανόνες καθημερινής ζωής) σε εμφανή σημεία του σχολικού κτηρίου.

3^ο Εργαστήριο

Ο αναστοχασμός του 3^{ου} Εργαστηρίου προτείνεται να γίνει με ομαδική κατασκευή αφίσας με όλα τα είδη των διαβάσεων για πεζούς, η οποία μπορεί να αναρτηθεί σε κεντρικό σημείο του κτηρίου ως δράση διάχυσης στη σχολική κοινότητα.

4^ο Εργαστήριο

Η δραστηριότητα του 4^{ου} Εργαστηρίου αποτελεί ταυτόχρονα αξιολόγηση στις γνώσεις των παιδιών για τα οφέλη και τους κινδύνους από την οδήγηση ποδήλατου.

5^ο Εργαστήριο

Στη δραστηριότητα αυτή προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να εστιάσει στην παρατήρηση των κειμένων των μαθητών, επιδιώκοντας να διερευνήσει τη στάση τους για τη χρήση του χρόνου και τον τρόπο που αυτή αποτυπώνεται. Τα κείμενα των μαθητών προτείνεται να κοινοποιηθούν στη σχολική κοινότητα μέσω της εφημερίδας του σχολείου.

6^ο Εργαστήριο

Στη δραστηριότητα αυτή προτείνεται συζήτηση με τα παιδιά για τις συνέπειες του αλκοόλ στην οδήγηση (ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρουσιάσει έντυπα της Τροχαίας με τα ποσοστά αλκοόλης και τα επιβαλλόμενα πρόστιμα, καθώς και στοιχεία για τα ποσοστά ατυχημάτων από κατανάλωση αλκοόλ). Ζητείται από τους μαθητές από τα παιδιά να γίνουν μικροί δημοσιογράφοι και να πάρουν μία συνέντευξη από κάποιο γνωστό-ή ενήλικα οδηγό (από το οικογενειακό ή φιλικό περιβάλλον).

Οι ερωτήσεις που θα του υποβάλλουν είναι οι παρακάτω, οι οποίες προτείνονται ταυτόχρονα ως αξιολόγηση του Εργαστηρίου:

1. Έχετε οδηγήσει κάποια-ες φορές όχημα, ενώ είχατε καταναλώσει αλκοόλ;
2. Πώς νιώσατε; Ήσασταν σίγουρος-η για την οδηγική σας συμπεριφορά;
3. Σας έδωσε κάποτε πρόστιμο η Τροχαία (μετά από έλεγχο) για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ;
4. Αν ναι, θυμάστε τι ποτό είχατε πιεί και πόσο; (ποτήρια)
5. Πώς αισθανθήκατε μετά από το γεγονός αυτό; Θα το ξανακάνατε;
6. Είχατε ποτέ ατύχημα που προκλήθηκε από κατανάλωση αλκοόλ;
7. Αν ναι, ήταν σοβαρό; Πώς νιώσατε μετά από την δυσάρεστη αυτή εμπειρία;

7^ο Εργαστήριο

Ο αναστοχασμός του 7^{ου} Εργαστηρίου προτείνεται να γίνει με ερωτήσεις του εκπαιδευτικού προς τους μαθητές/τριες (σε συζήτηση ή σε φύλλο εργασίας και στο τέλος της εργασίας), οι οποίες διερευνούν την άποψή τους για τις σοβαρές ευθύνες προσώπων και φορέων στην πρόληψη αποφυγής τροχαίων ατυχημάτων. Η τηλεοπτική συζήτηση που προτείνει το Εργαστήριο ως δραστηριότητα, παρουσιάζεται στην ολομέλεια κατόπιν μικρής σχετικά προετοιμασίας.

Σημειώσεις:

Η γελοιογραφία ως εικαστικό είδος έχει συγκεκριμένους κώδικες και, όπως όλα τα είδη τέχνης, για την κατανόηση του νοήματός της απαιτούνται ορισμένα «κλειδιά».

Με έναν μαγικό τρόπο, φαίνεται ότι τα παιδιά κάθε ηλικίας διαθέτουν ήδη αυτά τα κλειδιά και αυτούς τους κώδικες, χωρίς να έχουν σπουδάσει Ιστορία της Τέχνης και χωρίς ίσως να ξέρουν τα ίδια να σκισάρουν καλά.

Επειδή η γελοιογραφία είναι από μόνη της ελκυστική, γίνεται αμέσως και απολύτως κατανοητή από τα παιδιά, που την αντιμετωπίζουν στην αρχή ως παιχνίδι, και στη συνέχεια ως πεδίο προβληματισμού και αφορμή γνώσης.

Όπως έδειξε η έως τώρα αξιοποίησή της στη διδακτική πράξη, η γελοιογραφία εξάπτει και διεγείρει τη δημιουργική φαντασία των μαθητών. (Educartoon.gr)

Στο πρόγραμμα εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας αξιοποιούνται γελοιογραφίες με θέμα την οδική συμπεριφορά, τα τροχαία ατυχήματα και τις αιτίες που τα προκαλούν, καθώς και την ασφαλή οδήγηση. Οι γελοιογραφίες αυτές χρησιμοποιούνται στην αρχή ως αφόρμηση, μαζί με άλλο οπτικοακουστικό υλικό και κείμενα, καθώς και με επισκέψεις σε πάρκα κυκλοφοριακής αγωγής, αν υπάρχουν στην περιοχή, ώστε να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής, να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με τα σήματα και τους κανόνες κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, να προβληματιστούν για την δική τους και τη γενικότερη συμπεριφορά στον δρόμο, να αναλογιστούν τις αιτίες και τις συνέπειες των τροχαίων ατυχημάτων, και να γίνουν έτσι καλύτεροι οδηγοί, τώρα και στο μέλλον.

Η ιδέα συνίσταται αρχικά στην ερμηνεία (φιλολογική, αισθητική – καλλιτεχνική και οικολογική) του υλικού που παρουσιάζεται στους μαθητές. Στη συνέχεια, με αφετηρία την πρόσληψη των γελοιογραφιών, προτρέπονται οι συμμετέχοντες μαθητές να δημιουργήσουν δικά τους κείμενα ή γελοιογραφίες ή άλλα εικαστικά έργα αντίστοιχου περιεχομένου. (Educartoon.gr)

Οι γελοιογραφίες είναι του σκιτσογράφου Μιχάλη Κουντούρη

Η συγγραφή δραστηριοτήτων έγινε από την Κατερίνα Δ. Θεοδοσέλη

Ειδικότερα:

1^ο Εργαστήριο

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα είναι απαραίτητη η χρήση της αίθουσας Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, που διαθέτει προφανώς το σχολείο μας.

2^ο Εργαστήριο

Οι κατασκευές-πινακίδες προτείνεται να είναι αντίστοιχες αυτών της οδικής κατακόρυφης σήμανσης με διαφορετικό περιεχόμενο.

3^ο Εργαστήριο

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα είναι πολύ σημαντικές οι πληροφορίες στη σχολική τάξη για τα γεγονότα των φοιτητών στην πλατεία Τιενανμεν.

4^ο Εργαστήριο

Προτείνεται επιμόρφωση των μαθητών από ομάδες με αντίθετες απόψεις για τη χρήση του ποδήλατου, όπως ο Ποδηλατικός Σύλλογος της περιοχής που υποστηρίζει θερμά τη χρήση του ποδήλατου και το αρμόδιο Τμήμα Τροχαίας, που επισημαίνει τους κινδύνους που προκύπτουν από την έλλειψη υποδομών.

5^ο Εργαστήριο

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια του Εργαστηρίου αποτελεί η επεξήγηση του κειμενικού τύπου ενός sms.

7^ο Εργαστήριο

Τα θέματα για συζήτηση στην εκπομπή που προτείνει το Εργαστήριο ως δραστηριότητα είναι η αναγκαιότητα της Κυκλοφοριακής Αγωγής στα σχολεία, ο τρόπος που προτείνουμε να εισαχθεί, η ανάληψη ευθυνών από την κάθε ομάδα, ο ρόλος της Πολιτείας κ.τ.λ.

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

Στατιστικά στοιχεία για τα τροχαία στη χώρα μας

Ομαδική εργασία

Προτεινόμενος χρόνος εργασίας: 2-3 διδακτικές ώρες

Προβάλλουμε ως εικόνα τη γελοιογραφία και δίνουμε χρόνο στα παιδιά να τη δουν, να σκεφτούν και να μιλήσουν για αυτήν. Αποφεύγουμε από την αρχή να επιβάλλουμε τη δική μας άποψη για τη γελοιογραφία.

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα είναι απαραίτητη η χρήση της αίθουσας Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, που διαθέτει προφανώς το σχολείο μας.

Χωρίζουμε τα παιδιά σε τέσσερις ομάδες και η καθεμιά αναλαμβάνει να βρει, να μελετήσει και να εκτυπώσει στοιχεία για τα τροχαία ατυχήματα, που συμβαίνουν στη χώρα μας. Συγκεκριμένα μας ενδιαφέρει:

1. ο αριθμός των τροχαίων ατυχημάτων ανά έτος –ψάχνουμε τα στοιχεία από το 2009 έως το 2011 (ενδεχομένως θα ήταν χρήσιμη και η συχνότητα των ατυχημάτων στους μήνες του έτους),
2. η μείωση ή η αύξησή τους στην τελευταία πενταετία,
3. η συχνότητα σε σχέση με τα τροχαία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες,
4. ο αριθμός και η ηλικία των νεκρών και των βαριά τραυματισμένων κ.τ.λ.

Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να δουλέψει μία από τις παραπάνω προτάσεις

Οι ιστοσελίδες που προτείνονται είναι:

1. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας <https://www.statistics.gr/>
2. Τροχαία – Υπουργείο Εσωτερικών www.astynomia.gr
3. Η Πύλη της Ε.Ε. για τη Δημόσια Υγεία http://ec.europa.eu/health-eu/my_enviroment/road-safety/index_el.htm

Η τρίτη ομάδα πιθανόν να χρειαστεί τη βοήθεια του καθηγητή –τριας Αγγλικών, που εργάζεται στο σχολείο, για να μεταφράσει τις ιστοσελίδες.

Όταν η κάθε ομάδα εκτυπώσει τα στοιχεία, θα τα μελετήσει, θα υπογραμμίσει αυτά που θεωρεί σημαντικά και στη συνέχεια οι γραμματείς των ομάδων θα τα παρουσιάσουν στην τάξη.

Ακολουθεί συζήτηση και διεξαγωγή συμπερασμάτων.

Συγγραφή δραστηριοτήτων: Κατερίνα Θεοδοσέλη

Σκίτσα: Μιχάλης Κουντούρης

EDUCARTOON- Νικόλαος Νίκας

3.Η Δύναμη της Διάβασης

Michael Kountouris © EduCartoon

Με αφορμή τη συγκεκριμένη γελοιογραφία του Μιχάλη Κουντούρη, συζητούμε στην τάξη για τη χρήση των διαβάσεων (Κ.Ο.Κ., υποχρεώσεις πεζών και οδηγών, τοποθέτηση διαβάσεων κ.ά) και δίνουμε πληροφορίες στα παιδιά για το πραγματικό περιστατικό που απεικονίζει η συγκεκριμένη γελοιογραφία στην πλατεία Τιενανμεν στο Πεκίνο το 1989 κατά τη διάρκεια αιματηρής φοιτητικής εξέγερσης. Τους δείχνουμε σχετικό απόσπασμα από το διαδίκτυο.

Χωρίζουμε τους μαθητές σε 3-4 ομάδες (ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων στην τάξη) και ζητούμε από την κάθε ομάδα (με βάση τα όσα ειπώθηκαν) να αναπαραστήσει με θεατρικό δρώμενο ή παντομίμα τη δύναμη της διάβασης.

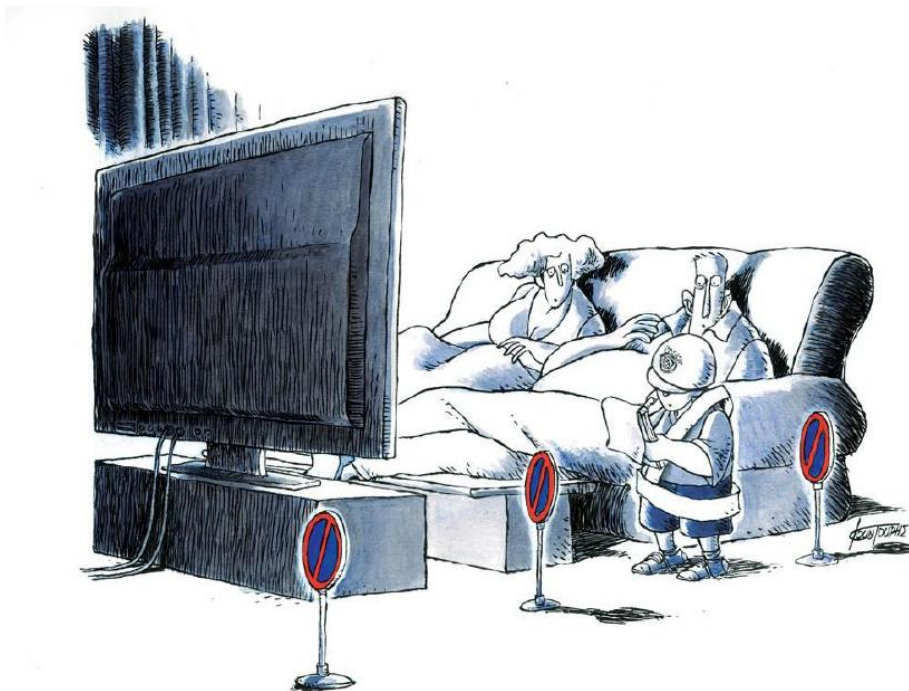
Η κάθε ομάδα παρουσιάζει το αποτέλεσμα της δουλειάς της στην ολομέλεια της τάξης και στη συνέχεια τα μέλη της δέχονται ερωτήσεις από τους υπόλοιπους συμμαθητές και συζητούν για αυτήν.

Προτεινόμενος χρόνος εργασίας: 1 διδακτική ώρα

Συγγραφή δραστηριοτήτων: Κατερίνα Θεοδοσέλη

Σκίτσα: Μιχάλης Κουντούρης

6. FAMILY TICKET ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΑ

Michael Kountouris © EduCartoon

Παρατηρούμε όλοι προσεκτικά τη συγκεκριμένη γελοιογραφία και εκφράζει ο καθένας την άποψή του για ό,τι κατανοεί και σκέφτεται βλέποντάς την. Επεκτείνουμε τη συζήτηση στους κανόνες που υπάρχουν στην καθημερινή μας ζωή (άτυπους). Στη συνέχεια καταγράφουμε σε χαρτί του μέτρου τους τρόπους και τις συμπεριφορές εκείνες που είναι καλό να υιοθετήσουμε στο σχολικό περιβάλλον. Χωριζόμαστε σε 4 ομάδες – αντίστοιχες με τις 4 μεγάλες κατηγορίες σημάτων (δεν μας επηρεάζει ο αριθμός ατόμων της κάθε ομάδας) και ζητούμε από τα παιδιά της κάθε ομάδας να κατασκευάσουν 1-2 πινακίδες, οι οποίες:

Συγγραφή δραστηριοτήτων: Κατερίνα Θεοδοσέλη

Σκίτσα: Μιχάλης Κουντούρης

EDUCARTOON- Νικόλαος Νίκας

ΠΙΣΤΟΛΙ

Michael Kountouris © EduCartoon

Θεατρικό παιχνίδι: Τηλεοπτική εκπομπή για την ανάγκη ένταξης της Κυκλοφοριακής Αγωγής στο σχολικό περιβάλλον.

Το θέμα της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι η παρουσίαση μιας «ζωντανής τηλεοπτικής εκπομπής», στην οποία δημοσιογράφοι και καλεσμένοι θα συζητήσουν για την αναγκαιότητα ένταξης της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας στο ωρολόγιο σχολικό πρόγραμμα. Αφορμή ένα τροχαίο ατύχημα, που έγινε κοντά σε σχολική μονάδα με ελαφρά τραυματισμένη μια μαθήτρια.

Ομάδες:

- Δημοσιογράφοι -παρουσιαστές
- Εκπαιδευτικοί
- Γονείς
- Μαθητές
- Εκπρόσωπος Τροχαίας

Κατά τη διάρκεια αναχώρησης των παιδιών από το σχολείο για το σπίτι συμβαίνει ένα τροχαίο ατύχημα με παράσυρση μαθήτριας από όχημα, δίπλα στην κεντρική διάβαση πεζών του σχολείου. Η μαθήτρια έχει χτυπήσει ελαφρά (μώλωπες), αλλά οι γονείς της αγανακτισμένοι ζητούν την ανάληψη ευθυνών από τη Διεύθυνση και το διδακτικό προσωπικό του σχολείου. Επειδή οι απαντήσεις δεν τους ικανοποιούν, γνωστοποιούν το γεγονός στα Μ.Μ.Ε. της πόλης και δίνεται η αφορμή για το στήσιμο μιας τηλεοπτικής εκπομπής με θέμα την ανάγκη ένταξης της Κυκλοφοριακής Αγωγής στην Εκπαίδευση και την ανάληψη των ευθυνών (φόντο της εκπομπής μπορεί να αποτελέσει η γελοιογραφία του σιτσογράφου της EDUCARTOON, Μιχάλη Κουντούρη, «το πιστόλι.

Στη συζήτηση θα συμμετέχουν εκτός από τον/την παρουσιαστή, εκπρόσωποι γονέων, εκπαιδευτικοί, εκπρόσωπος της Τροχαίας και μαθητής-τρια με καλυμμένο πρόσωπο. Προτεινόμενα θέματα για συζήτηση στην εκπομπή είναι η αναγκαιότητα της Κυκλοφοριακής Αγωγής στα σχολεία, ο τρόπος που προτείνουμε να εισαχθεί, η ανάληψη ευθυνών από την κάθε ομάδα, ο ρόλος της Πολιτείας κ.τ.λ.

Η τηλεοπτική συζήτηση παρουσιάζεται στην ολομέλεια κατόπιν μικρής σχετικά προετοιμασίας.

Ακολουθεί συζήτηση για τον τρόπο που δούλεψε η ομάδα, τη συνεργασία και για τα συναισθήματά τους.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

1^ο εργαστήριο

Ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να αναζητήσου σε ομάδες στοιχεία από το διαδίκτυο για τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων στη χώρα μας.

Στη συνέχεια, αφού καταγραφούν οι απόψεις στο χαρτί του μέτρου και σε διάσπαρτα αλλά εμφανή σημεία, χωρίζουμε τα παιδιά σε ομάδες των 3 ή των 4 και ζητούμε από την κάθε ομάδα να σχεδιάσει σε χαρτί ή χαρτόνι διαστάσεων του μισού από το Α4, ένα σκίτσο, ζωγραφιά, γελοιογραφία, που απεικονίζει μια από τις προτάσεις που έχουν καταγραφεί (π.χ. η μία ομάδα ζωγραφίζει για το αλκοόλ, η άλλη για την υπερβολική ταχύτητα κ.ο.κ.). Όταν ολοκληρωθούν οι εργασίες, ζητούμε από τους εκπροσώπους των ομάδων να κολλήσουν τη ζωγραφιά τους δίπλα σε κάθε πρόταση, ώστε να δημιουργηθεί η αφίσα με τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων.

1. Δυνατότητα αυτοαξιολόγησης του μαθητή για τη συμμετοχή του στην ομαδική εργασία
2. Δυνατότητα ετεροαξιολόγησης των ομάδων σχετικά με την παρουσίαση των εργασιών.
3. Δυνατότητα καταγραφής δεικτών από τον εκπαιδευτικό για τη συνεργασία, τη δημιουργικότητα, την επικοινωνία και την κριτική σκέψη.

4^ο Εργαστήριο

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να χωριστούν σε δυο ομάδες, ανάλογα με την άποψή τους, την οποία θα στηρίξουν με επιχειρήματα, προσπαθώντας να πείσει η μια ομάδα την άλλη (άσκηση επιχειρηματολογίας). Παρατηρεί και αξιολογεί την εμπέδωση των στόχων του εργαστηρίου μέσα από τα επιχειρήματά των μαθητών.

ΟΜΑΔΑ ΟΦΕΛΗ	ΟΜΑΔΑ ΚΙΝΔΥΝΟΙ
Η ποδηλασία κάνει καλό στην υγεία	Ο ποδηλάτης είναι ευάλωτος χρήστης του δρόμου
Η ποδηλασία μειώνει την ατμοσφαιρική ρύπανση	Ο ποδηλάτης είναι οδηγός χωρίς δίπλωμα
Η οδήγηση ποδήλατου είναι ασφαλής	Ο ποδηλάτης δεν γνωρίζει τον Κ.Ο.Κ.
Η οδήγηση ποδήλατου δεν απαιτεί δίπλωμα οδήγησης	Δεν υπάρχουν ασφαλείς υποδομές στη χώρα μας

5^ο Εργαστήριο

Παραγωγή γραπτού λόγου με δημιουργία κειμένου sms, με σκοπό να επισημάνουμε το λάθος του επιβάτη σε μοτοσυκλέτα και να τον ευαισθητοποιήσουμε στη χρήση κράνους σε κάθε μετακίνηση. Οι χαρακτήρες του γραπτού αυτού κειμένου δεν πρέπει να ξεπερνούν τους 160 με τα κενά διαστήματα και συστήνουμε να είναι γραμμένο με τρόπο έξυπνο, εύστοχο και ανάλογο του χαρακτήρα του αποδέκτη .

Ολοκληρώνοντας τη δραστηριότητα, παρουσιάζουμε τα κείμενα ευαισθητοποίησης στην ολομέλεια και συζητούμε τον τρόπο που εργαστήκαμε.

Μέθοδος αξιολόγησης: Συζήτηση-Παρατήρηση

Η συζήτηση συντονίζεται με βασικές ερωτήσεις-άξονες, που έχει προετοιμάσει ο/η εκπαιδευτικός. Για παράδειγμα:

Πόσους χαρακτήρες χρησιμοποιήσατε στο δικό σας sms;

Τι σας δυσκόλεψε;

Τι σας διασκέδασε;

Πώς νιώσατε ακούγοντας τα κείμενα των συμμαθητών σας;

Βρήκατε διαφορετικά κείμενα από το δικό σας;

Η συζήτηση στην τάξη αποτελεί αφενός πλαίσιο για την εισαγωγή των μαθητών/τριων στη δραστηριότητα και αφετέρου μέθοδο συλλογής αξιολογικών δεδομένων. Επιπρόσθετα, ο/η εκπαιδευτικός κατά τη διάρκεια της εργασίας σε ομάδες μπορεί να αξιοποιήσει τη μέθοδο της **παρατήρησης**, προκειμένου να συλλέξει στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή και τη συνεργασία των μαθητών.

6^ο Εργαστήριο

Μέθοδος: ερωτήσεις συνέντευξης

Στη δραστηριότητα αυτή ζητείται από τους μαθητές από τα παιδιά να γίνουν μικροί δημοσιογράφοι και να πάρουν μία συνέντευξη από κάποιον γνωστό-ή ενήλικα οδηγό (από το οικογενειακό ή φιλικό περιβάλλον).

Οι ερωτήσεις που θα του υποβάλλουν είναι οι εξής, οι οποίες προτείνονται ταυτόχρονα ως αξιολόγηση του Εργαστηρίου:

- Έχετε οδηγήσει κάποια-ες φορές όχημα, ενώ είχατε καταναλώσει αλκοόλ;
- Πώς νιώσατε; Ήσασταν σίγουρος-η για την οδηγική σας συμπεριφορά;
- Σας έδωσε κάποτε πρόστιμο η Τροχαία (μετά από έλεγχο) για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ;
- Αν ναι, θυμάστε τι ποτό είχατε πιεί και πόσο; (ποτήρια)
- Πώς αισθανθήκατε μετά από το γεγονός αυτό; Θα το ξανακάνατε;
- Είχατε ποτέ ατύχημα που προκλήθηκε από κατανάλωση αλκοόλ;
- Αν ναι, ήταν σοβαρό; Πώς νιώσατε μετά από την δυσάρεστη αυτή εμπειρία;

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΔΙΑΒΑΣΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Κατάλαβα γιατί η χρήση της διάβασης είναι σημαντική				
Μπορώ να εξηγήσω σε συμμαθητές μου γιατί η χρήση της διάβασης είναι σημαντική				
Μπορώ να χρησιμοποιώ μόνο τη διάβαση στις μετακινήσεις μου πεζή				
Μπορώ να δώσω πληροφορίες σε άλλους για τα είδη των διαβάσεων				
Προτείνω την κατασκευή υπερυψωμένων διαβάσεων πεζών έξω από τα σχολεία				
Έχω ιδέες για να επικοινωνήσουμε τη γνώση μας για τις διαβάσεις και στο υπόλοιπο σχολείο				
Έχω πολύ καλές σχέσεις με τους συμμαθητές μου στην ομάδα				
Συμβάλλω στην ομαδική εργασία στο βαθμό που μου αναλογεί				
Επιθυμώ να συμμετάσχω σε καμπάνια ευαισθητοποίησης πληθυσμού για τη χρήση των διαβάσεων πεζών				

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: ΠΙΣΤΟΛΙ

Θεατρικό δρώμενο με θέμα «ζωντανή τηλεοπτική εκπομπή», στην οποία δημοσιογράφοι και καλεσμένοι θα συζητήσουν για την αναγκαιότητα ένταξης της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας στο ωρολόγιο σχολικό πρόγραμμα.

1. Πόσο σου άρεσε το δρώμενο που φτιάξατε για τις ευθύνες των τροχαίων συμβάντων; (τσέκαρε από το 1 έως το 5: 1 καθόλου, 5 Πάρα Πολύ)

1 2 3 4 5

2. Πόσο σημαντική ήταν για σένα η συμμετοχή σου στο δρώμενο;

1 2 3 4 5

3. Πόσο σου άρεσε που παρακολούθησαν το δρώμενο τα υπόλοιπα παιδιά του σχολείου;

1 2 3 4 5

Ερωτηματολόγιο Προγράμματος Κυκλοφοριακής Αγωγής

ΠΟΔΗΛΑΤΗΣ

26. Ξέρεις να οδηγείς ποδήλατο;

- Ναι
 Όχι **κατευθείαν στην Ερώτηση 22**

27. Αγοράζω το ποδήλατο (επέλεξε έως 2 απαντήσεις)

- Που μου αρέσει ως μοντέλο
 Που είναι σωστά εξοπλισμένο
 Που μοιάζει με του/της φίλου/ης μου
 Που μου ταιριάζει σύμφωνα με το ύψος μου

28. Όταν οδηγείς ποδήλατο φοράς κράνος;

- Ποτέ
 Λίγες φορές
 Τις περισσότερες φορές
 Πάντα

29. Πρέπει ο ποδηλάτης να ακολουθεί κάποια σήματα;

- Όχι, δεν χρειάζεται να ακολουθεί κανένα σήμα
 Ναι, τα σήματα που ισχύουν και για τα αυτοκίνητα
 Ναι, τα σήματα που ισχύουν και για τους πεζούς
 Ναι, τα σήματα που ισχύουν για τα ποδήλατα

30. Τι πρέπει να κάνει ο ποδηλάτης αν οδηγεί τη νύχτα;

Βάλε ένα Χ σε ΟΛΑ τα σωστά

- Να φοράει ανοιχτόχρωμα ρούχα
 Να φοράει σκουρόχρωμα ρούχα
 Να χαιρετάει τους άλλους οδηγούς για να είναι σίγουρος ότι τον βλέπουν
 Να έχει φώτα στο ποδήλατό του
 Να φοράει ρούχα με ανακλαστικά

9

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Προτείνεται να καταχωρηθούν:

Τα σκίτσα των δραστηριοτήτων, η αφίσα με τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων στο 1^ο Εργαστήριο, φωτογραφίες από την ανάρτηση των σχολικών κανόνων σε μορφή οδικών σημάτων του 2^{ου} Εργαστηρίου, η αφίσα των διαβάσεων πεζών στο 3^ο Εργαστήριο, Το Φύλλο με τα επιχειρήματα από τα οφέλη και τους κινδύνους από την ποδηλασία στο 4^ο Εργαστήριο, τα κειμενάκια-sms των μαθητών για τη χρήση του κράνους του συνεπιβάτη στο 5^ο Εργαστήριο, τα 2 Φύλλα- Μενού του καλού οδηγού και οι ερωτήσεις της έρευνας στο 6^ο Εργαστήριο και αντίγραφο cd από την βιντεοσκόπηση της δραστηριότητας του 7^{ου} Εργαστηρίου.

Να αναφερθούν επιγραμματικά οι δεξιότητες που καλλιεργήθηκαν στο κάθε Εργαστήριο του προγράμματος

Να καταχωρηθούν τα φύλλα αξιολόγησης των μαθητών για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων και την καλλιέργεια των δεξιοτήτων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.